

FOTOGRAFISCH VASTGELEGD

Merkwaardig gedrag van de Witte Kwikstaart (II)

Door Frits van Daalen

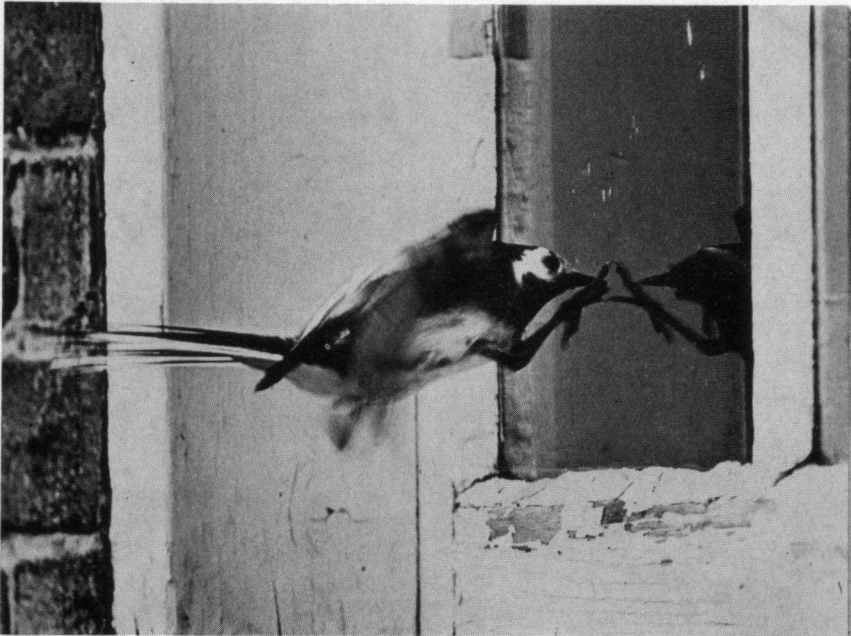
Foto's van de schrijver

Nummer II omdat er in het Vogeljaar nr. 4, 18e jaargang, blz. 324 reeds is geschreven over het merkwaardige gedrag van een Witte Kwikstaart. Het ging toen over een Witte Kwikstaart, die tegen wieldoppen tikte vlak bij zijn broedplaats.

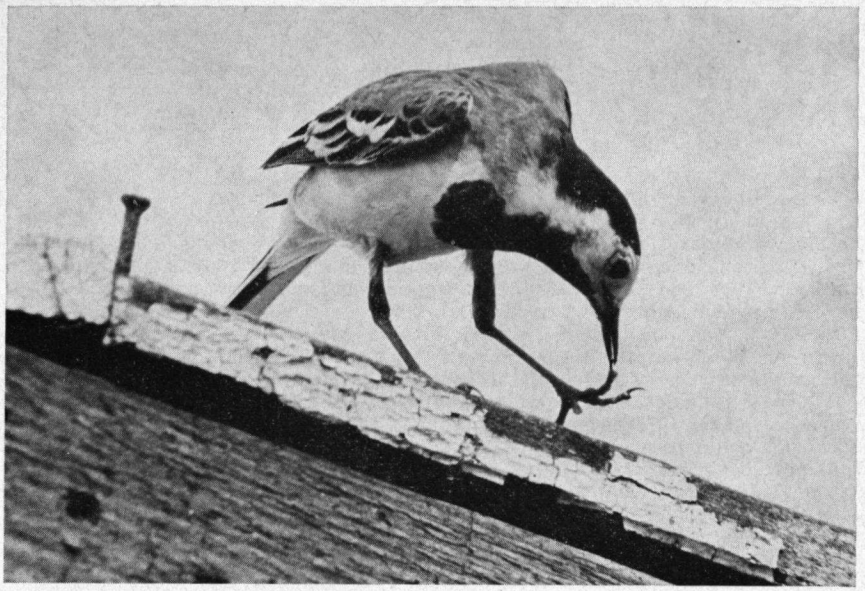
Dit stukje kunt u beschouwen als een vervolg of aanvulling van bovengenoemde mededeling.

Op het erf van de boerderij naast mijn vakantiewoning te Bredevoort in de Gelderse Achterhoek, huisde een paartje Witte Kwikstaarten. Dit paartje bouwde hun nestje onder het overhangende dak van deze boerderij. Bij mijn komst op 26 mei hadden zij reeds jongen en op 6 juni verlieten de jongen hun ouderlijke woning. Het mannetje en vrouwtje begeleidden en voerden de jongen nog gedurende de dagen 7, 8 en 9 juni. Op de 10e juni waren de jongen en het vrouwtje verdwenen en scharrelde alleen het mannetje nog op het erf rond.

Deze hervatte de zang op zijn oude zangposten, de nok van het dak en de tv antenne, maar begon bovendien het dagenlange gevecht tegen zijn spiegelbeeld. Rond zijn nestplaats zijn nl twee kleine ruiten, één aan de ene kant van de boerderij en één om de hoek. Om beurten vloog hij in de

Fladderde omhoog en tikte met snavel en poten tegen het raam...

Zo opgewonden, dat hij voortdurend aan zijn tenen trok...

vensterbank van een van de ramen, fladderde omhoog en tikte met snavel en poten tegen het raam. Dit opspringen en tikken hield hij ongeveer tien minuten vol, vloog naar zijn zangpost, gaf een liedje ten beste, daalde af op de grond, vloog weer naar de vensterbank en het spelletje herhaalde zich. Dit heeft hij twee weken lang iedere dag volgehouden. De ruitjes vertoonden ten slotte duidelijke sporen van dit wekenlange geweld. Ze zaten vol vuile strepen en krassen van de kwikstaart. Het vrouwtje had inmiddels in hetzelfde nestje weer 5 eitjes gelegd en zat op 29 juni weer vast te broeden. Mijs inziens moet zowel het tikken tegen de wieldoppen, alsmede het tikken tegen de ruit gezien worden als het verdedigen van het territorium tegen mogelijke indringers. Het spiegelbeeld fungeert in dit geval als indringer.

Bij een 200 m verderop gelegen boerderij huisde ook een paartje Witte Kwikstaarten. Deze hadden op 8 juli nog een nest met eitjes in de hooischuur. Nu was het die weken net hooitijd en het hooi werd dus regelmatig binnengebracht. De kwikstaarten konden zodoende niet broeden en zaten uren zenuwachtig op het schuurtje of op de paaltjes voor de hooischuur. Tijdens het wachten was één der vogels zo opgewonden dat hij voortdurend aan zijn tenen trok. Hij trok daarbij vaak zo hard dat hij helemaal omrolde. Ik stond er vlak bij en kon duidelijk zien dat er geen modder tussen de tenen zat. Het was hier dus niet een vorm van toilet maken.

Hieruit trok ik de conclusie dat dit vreemde gedrag veroorzaakt werd door de bedreiging van zijn nest. Het een en ander heb ik fotografisch vastgelegd. Voor mogelijke andere suggesties omtrent dit gedrag sta ik echter gaarne open.

● F. van Daalen, Leidseplein 7 rood, Haarlem.